

18 Δεκεμβρίου, 1989

[ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΗΣ, Δ/στής]

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 146 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

ΧΡΙΣΤΟΣ ΠΑΝΤΕΛΙΔΗΣ,

Αιτητής,

v.

ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ, ΜΕΣΩ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ/Ή ΑΛΛΟΥ,

Καθ' ων η Αίτηση.

(Υπόθεση Αρ. 174/89)

5 Τελωνειακοί δασμοί — Αδασμιολόγητη εισαγωγή μηχανοκινήτου οχήματος από επαναπατριζομένους Κυπρίους — Οι Περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως Νόμοι 1978-1981 (Ν. 18/78 όπως τροποποιήθηκε), Άρθρο 11(4)(γ) και διάταγμα Υπουργικού Συμβουλίου 188/82 — Μόνιμη εγκατάσταση — Έννοια — Αναφορά στη νομολογία — Σημασία έχει η πρόθεση του ενδιαφερομένου.

10 Στην παρούσα περίπτωση ο αιτών μετέβη στην Αμερική με τη λεγόμενη green card δηλαδή χωρίς κανένα περιορισμό παραμονής ή απασχόλησης και όχι με φοιτητική θεώρηση. Όταν έφτασε εκεί του εξεδόθη κάρτα κοινωνικών ασφαλίσεων. Άρχισε αμέσως να εργάζεται. Μετά από 6 μήνες αποφάσισε να σπουδάσει. Και σπούδασε. Εν τέλει έγινε και υπήκοος των Ηνωμένων Πολιτειών Αμερικής, διατηρώντας παράλληλα την Κυπριακή του ιθαγένεια.

15
20 Επέστρεψε στην Κύπρο για μόνιμη εγκατάσταση μετά την παρέλευση 10 ετών από της μεταβάσεώς του στις Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής. Το αίτημά του για αδασμιολόγητη εισαγωγή αυτοκινήτου απορρίφθηκε, γιατί κατά τη γνώμη του Διευθυντή Τελωνείων, η μετάβασή του στην Αμερική πρωταρχικό σκοπό είχε τις σπουδές.

Το Ανώτατο Δικαστήριο, ακυρώνοντας την επίδικη απόφαση, τόνι-

σε ότι, ναι μεν η παραιμιονή ενός προσώπου στο εξωτερικό δε θεωρείται μόνιμη, αν τούτο γίνεται για εκπαιδευτικούς λόγους, όμως, όταν η πρόθεση μετάβασης στο εξωτερικό είναι η μόνιμη εγκατάσταση, η ιδιότητα της μόνιμης εγκατάστασης δε μεταβάλλεται σε προσωρινή, έστω και αν κατά τη διάρκειά της το άτομο σπουδάζει.

5

Στη συγκεκριμένη περίπτωση η διοίκηση εσφαλμένα ερμήνευσε τη σχετική νομική διάταξη.

Η επίδικη απόφαση ακυρώνεται χωρίς διαταγή για έξοδα.

10

Αναφερόμενες υποθέσεις:

Μιχαήλ ν. Δημοκρατίας (1986) 3 Α.Α.Δ. 2067,

15

Λαζαταμίτης ν. Δημοκρατίας και Άλλων (1988) 3 Α.Α.Δ. 1565,

Κωνσταντινίδης ν. Δημοκρατίας και Άλλου (1988) 3 Α.Α.Δ. 2375,

20

Μάτσας ν. Δημοκρατίας (1985) 3 Α.Α.Δ. 54,

Τοφής ν. Δημοκρατίας (1988) 3 Α.Α.Δ. 1625.

Δημοκρατία ν. Λαζαταμίτη (1989) 3 Α.Α.Δ. 987,

25

Έλληνα ν. Δημοκρατίας και Άλλου (1988) 3 Α.Α.Δ. 2651,

Σχοινή ν. Δημοκρατίας και Άλλου (1988) 3 Α.Α.Δ. 2692.

30

Προσφυγή.

Προσφυγή εναντίον της απόφασης του Διευθυντή του Τμήματος Τελωνείων, με την οποία απέρριψε την αίτηση του αιτητή για απαλλαγή από την πληρωμή δασμών, αναφορικά με αυτοκίνητο που εισήγαγε σαν επαναπατρισθείς.

35

Γ. Βασιλειάδης, για τον Αιτητή.

Μ. Ραφτόπουλος, Δικηγόρος της Δημοκρατίας Β', για τους Καθ' ων η αίτηση.

40

ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΗΣ, Δ.: Ανάγνωσε την ακόλουθη απόφαση. Με την προσφυγή αυτή ο αιτητής ζητά την ακύρωση της απόφασης του Διευθυντή του Τμήματος Τελωνείων, ημερομηνίας 23.12.88, με την οποία απέρριψε την αίτηση του αιτητή για
 5 απαλλαγή από την πληρωμή δασμών με βάση τις πρόνοιες της Κ.Δ.Π. 188/82, 4ος Πίνακας, Εδάφιο 19, Κλάση 0.1, του Άρθρου 11(4)(γ) του περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως Νόμου του 1978-1981 (18/78), αναφορικά με το αυτοκίνητό του μάρκας Β.Μ.Υ.3181, με Κυπριακό αρ.
 10 εγγραφής 918Υ88, γιατί είναι άκυρη, παράνομη και/ή στερείται οποιουδήποτε έννομου αποτελέσματος.

Ο αιτητής είναι Κύπριος και έζησε στην Κύπρο μέχρι της ηλικίας των 20 ετών. Στις 30.9.78 εισήλθε στις Η.Π.Α. με πράσινη κάρτα, "green card", χωρίς κανένα περιορισμό παραμονής ή απασχόλησης και όχι με φοιτητική θεώρηση. Στη συνέχεια το
 15 Τμήμα Υγείας και Ανθρωπίνων Υπηρεσιών της Αμερικής εξέδωσε στον αιτητή κάρτα κοινωνικών ασφαλίσεων.

Αρχικά ο αιτητής άρχισε να εργάζεται σαν πλανοδιοπώλης στη Νέα Υόρκη. Μετά από έξι μήνες αποφάσισε να σπουδάσει, όπως ο ίδιος ισχυρίζεται και για περίοδο άλλων έξι μηνών, ενώ εργαζόταν, έπαιρνε μαθήματα αγγλικών. Ακολούθως έκαμε
 25 εγγραφή στο City University της Νέας Υόρκης. Συνέχισε να εργάζεται σαν πλανοδιοπώλης και ταυτόχρονα σπούδαζε. Το 1983 κατόρθωσε να πάρει το πτυχίο του μηχανολόγου μηχανικού. Μετά την απόκτηση του πρώτου πτυχίου του άλλαξε επάγγελμα και εργαζόταν σαν μηχανικός στην εταιρεία Consolidated Edison Co. of New York Inc.. Ενώ η απασχόλησή
 30 του στην πιο πάνω εταιρεία ήταν πλήρης, ο αιτητής συνέχισε τις σπουδές του και μετά από εντατική φοίτηση τριών χρόνων στο Πανεπιστήμιο Columbia της Νέας Υόρκης, κατόρθωσε, το Μάιο του 1986, ν' αποκτήσει τον τίτλο Master of Science στη Μηχανολογία.

35 Στις 16.10.84, μετά από εύρημα Δικαστηρίου των Ηνωμένων Πολιτειών πως ο αιτητής είχε πρόθεση μόνιμης εγκατάστασης στις Η.Π.Α. πολιτογραφήθηκε πολίτης των Η.Π.Α. και απόκτησε την αμερικάνικη ιθαγένεια. (Βλ. Μπλε 4 στο φάκελο τεκμήριο 2). Στις 6.11.84 απόκτησε διαβατήριο των Η.Π.Α. (βλ. Μπλε 59 στο φάκελο τεκμήριο 2), ενώ παράλληλα διατήρησε την Κυπριακή ιθαγένεια και εξακολουθεί να είναι

κάτοχος έγκυρου Κυπριακού διαβατηρίου. Την εργοδότησή του στην πιο πάνω εταιρεία της Νέας Υόρκης τη συνέχισε μέχρι τις 13.9.88. Στην Κύπρο επέστρεψε για μόνιμη εγκατάσταση στις 17.10.88. Κατά τη διάρκεια της παραμονής του στην Αμερική, που υπερβαίνει τα 10 χρόνια, ο αιτητής δεν ευεργετήθηκε χρηματικά από την Κύπρο, ούτε πήρε οποιαδήποτε υποτροφία. Συντηρήθηκε, σπούδασε και αγόρασε το αυτοκίνητό του με δικά του χρήματα, που κέρδισε εργαζόμενος στην Αμερική.

5

Στις 14.11.88, μετά την επανεγκατάστασή του στην Κύπρο, ο αιτητής υλόβαλε τη σχετική αίτηση στο Διευθυντή του Τμήματος Τελωνείων για την ατελή εισαγωγή του αυτοκινήτου του και σ' αυτή ισχυρίστηκε ότι επέστρεψε και εγκαταστάθηκε μόνιμα στη Δημοκρατία στις 17.10.88, ύστερα από μόνιμη εγκατάσταση στις Η.Π.Α., για περίοδο μεγαλύτερη των 10 χρόνων, δηλαδή από τις 29.9.78 (παράρτημα 1). Την ίδια μέρα ο αιτητής κατάθεσε στο Τμήμα Τελωνείων γραπτή δήλωση, στην οποία ανέφερε, μεταξύ άλλων, ότι στις 30.9.78 εισήλθε στις Η.Π.Α. σαν μόνιμος κάτοικος.

10

15

20

Οι καθ' ων η αίτηση, αφού μελέτησαν τα πιο πάνω γεγονότα σε συνδυασμό με τις διατάξεις της σχετικής νομοθεσίας, έκριναν ότι ο αιτητής πήγε στην Αμερική με πρωταρχικό σκοπό να σπουδάσει και όχι να εγκατασταθεί εκεί μόνιμα.

25

Στις 23.12.88, ο Διευθυντής του Τμήματος Τελωνείων πληροφόρησε τον αιτητή πως το αίτημά του δεν μπορούσε να ικανοποιηθεί, γιατί η παραμονή του στο εξωτερικό δε συνιστούσε μόνιμη εγκατάσταση για συνεχή περίοδο δέκα χρόνων πριν από την άφιξη του για επανεγκατάσταση, όπως προβλέπει η σχετική νομοθεσία. Στις 3.1.89 ο αιτητής ζήτησε επανεξέταση (Βλ. Μπλου 150, τεκμήριο 1), πλην όμως το αίτημά του απορρίφθηκε.

30

35

Το βασικό ερώτημα που εγείρεται στην παρούσα υπόθεση, είναι κατά πόσον η απόφαση των καθ' ων η αίτηση να απορριψουν το αίτημα του αιτητή ήταν λογικά επιτρεπτή και δεν ήταν προϊόν πλάνης περί τα πράγματα ή κατάχρηση ή υπέρβαση εξουσίας.

40

Εκείνο το οποίο οι καθ' ων η αίτηση έπρεπε να λάβουν

5 υπόψη, προκειμένου να καταλήξουν στην ορθή απόφαση ασκώντας τη διακριτική τους εξουσία μέσα στα πλαίσια του νόμου και των αρχών που έχει καθιερώσει η νομολογία πάνω στο θέμα, ήταν οι πραγματικές προθέσεις του αιτητή όταν πήγαινε στην Αμερική.

10 Βάσει των προνοιών της Κ.Δ.Π. 108/82, 4ος πίνακας, εδάφιο 19, κλάση 0.1, του Περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως Νόμου του 1978-1981, η δικαιούμενη από τους Κύπριους ατέλεια για μηχανοκίνητα οχήματα ορισμένων κλάσεων, προϋποθέτει μόνιμη εγκατάσταση στο εξωτερικό για 15 περίοδο τουλάχιστον 10 χρόνων και επανερχομό και μόνιμη εγκατάσταση στη Δημοκρατία, νοουμένου ότι η εισαγωγή του οχήματος γίνεται εντός εύλογου χρονικού διαστήματος από της αφίξεώς τους κατά την κρίση του διευθυντή.

20 Οι φράσεις “μόνιμη κατοικία” και “μόνιμη εγκατάσταση” δεν είναι συνώνυμες και η ερμηνεία τους απασχόλησε το Ανώτατο Δικαστήριο σε αριθμό υποθέσεων. Στην υπόθεση *Μιχαήλ ν. Δημοκρατίας* (1986) 3 Α.Α.Δ. 2067, ο έντιμος Δικαστής κ. Στυλιανίδης αναφέρει τα ακόλουθα στη σελίδα 2075:

25 “‘Permanent establishment’ is not synonymous to ‘residence’. Residence alone is not sufficient. Permanent establishment indicates a quality of residence rather than its length. The duration of the residence, i.e. regular physical presence in a place, is only one of a number of relevant factors. An element of intention to reside and establish is required. 30 Evidence of intention may be important where the period or periods of residence are such as to point to both directions. It is not possible for a person to be permanently settled in the republic and in another country. The intention of permanently settling may be gathered from the conduct and action 35 consistent with such settlement. Though permanent settlement cannot be assimilated to domicile, it is akin to it and pronouncements on domicile are very relevant and helpful.”

40 Επίσης πολύ πρόσφατα το θέμα απασχόλησε την Ολομέλεια του Ανωτάτου Δικαστηρίου στην υπόθεση *Κυπριακή Δημοκρατία και Άλλοι ν. Δημήτρη Λαζαταμίτη* (1989) 3 Α.Α.Δ. 987. Στην ομόφωνη απόφαση αναφέρονται, μεταξύ άλλων, τα

ακόλουθα στη σελ. 990:

“Στις 2.12.88 η Ολομέλεια του Ανωτάτου Δικαστηρίου είχε την ευκαιρία να επιληφθεί του ίδιου ακριβώς θέματος στην υπόθεση **Κωνσταντινίδης ν. Δημοκρατίας** Α.Ε. 572. Το ουσιαδές μέρος που αφορά στην κρινόμενη υπόθεση βρίσκεται στο πιο κάτω απόσπασμα, που παραθέτουμε σε μετάφραση:

5

“Το ζήτημα της “μόνιμης εγκατάστασης”, που είναι το κρίσιμο στοιχείο στην υπό αναφορά Διάταξη, Ο.Ι.19, έχει εξεταστεί από το Δικαστήριο σε αριθμό υποθέσεων και θα αναφερθούμε σε μερικές απ’ αυτές. Μεταξύ άλλων είναι οι **Μάτσας ν. Δημοκρατίας** (1985) 3 Α.Α.Δ. 54, **Μιχαήλ ν. Δημοκρατίας** (1986) 3 Α.Α.Δ. 2067 και μερικές πιο πρόσφατες όπως **Ανδρέας Τοφή ν. Δημοκρατίας** (1988) 3 C.L.R. 1625 και **Δημήτριος Λακαταμίτης ν. Δημοκρατίας και Άλλων** (1988) 3 C.L.R. 1565. Σε όλες αυτές τις υποθέσεις ακολουθήθηκε με συνέπεια η αρχή ότι παραμονή σε μια χώρα ως φρονητής για εκπαιδευτικούς σκοπούς όσο μακρόχρονη και αν είναι δεν αποτελεί μόνιμη εγκατάσταση. (Η υπογράμμιση είναι δική μας.)

10

15

20

Η παραμονή ενός προσώπου επομένως στο εξωτερικό δε θεωρείται μόνιμη, αν αυτή γίνεται για εκπαιδευτικούς λόγους. Όταν όμως η πρόθεση μετάβασής του στο εξωτερικό είναι για μόνιμη εγκατάσταση, τότε έστω και αν κατά τη διάρκεια της το άτομο αυτό σπουδάζει, τούτο δεν σημαίνει πως διαφοροποιείται η ιδιότητα της μόνιμης εγκατάστασης σε προσωρινή.”

25

30

Η μόνιμη εγκατάσταση είναι θέμα γεγονότων και πρέπει να αποφασιστεί σε σχέση με τα περιστατικά κάθε υπόθεσης.

Στην υπόθεση **Ρεβέζα Έλινα ν. Δημοκρατίας και Άλλου** (1988) 3 Α.Α.Δ. 2651, ο έντιμος Πρόεδρος του Ανωτάτου Δικαστηρίου κ. Α. Λοΐζου ανέφερε τα ακόλουθα στις σελ. 2654, 2655:

35

“No doubt the determination of what constitutes ‘permanent settlement’ depends on the facts of each case and a relevant consideration is whether the country in which the person claims to have settled permanently has allowed that

40

person to remain therein as a permanent resident or whether such country has granted only a temporary permit under conditions.”

- 5 (Επίσης βλέπε την υπόθεση *Θεοδώρου Σχοινή ν. Δημοκρατίας και Άλλου* (1988) 3 Α.Α.Δ. 2692).

10 Στην υπό κρίση υπόθεση, από τα γεγονότα που είχε ενώπιόν της η Διοίκηση, όπως εκτίθενται στο φάκελο της υπόθεσης τεκ-
 15 μίριο 1, προκύπτει πως ο αιτητής έφυγε από την Κύπρο αφού προηγουμένως εξασφάλισε την “πράσινη κάρτα” και όχι φοι-
 τητική θεώρηση και εισήλθε στις Η.Π.Α. χωρίς κανένα απολύ-
 τως περιορισμό. Είχε δικαίωμα να εργαστεί εκεί και αυτό έπραξε καθόλη τη διάρκεια της παραμονής του και πλήρωσε
 15 φόρο εισοδήματος και κοινωνικές ασφαλίσεις.

20 Ο ίδιος ανέφερε στις αρχές, πως φεύγοντας από την Κύπρο η πρόθεσή του ήταν να κατοικήσει μόνιμα στην Αμερική για να εργαστεί εκεί πέρα και όχι για να σπουδάσει. Η ιδέα της σπου-
 25 δής γεννήθηκε στο μυαλό του αργότερα και η εγγραφή του σε Πανεπιστήμιο δεν έγινε αμέσως μετά την άφιξή του στην Αμερική.

30 Επίσης είναι σημαντικό να αναφερθεί πως η πρόθεσή του αιτητή για μόνιμη διαμονή (permanent residence) στην Αμερική, αποτέλεσε εύρημα του Δικαστηρίου των Ηνωμένων Πολιτειών κατά την πολιτογράφησης του σαν πολίτη των Η.Π.Α. (Βλ. Μπλ.ου 4, Τετμήριο 1). Είναι φυσικό πως το εύρη-
 35 μα αυτό του Δικαστηρίου δεν μπορούσε να βασιζέται μόνο πάνω στην απλή έκφραση πρόθεσης από μέρος του αιτητή, αλλά θα πρέπει να είχε κριθεί και από την όλη του προηγούμε-
 νη συμπεριφορά κατά τη διάρκεια της εκεί παραμονής του. Πέραν αυτού, ο αιτητής μετά από την πολιτογράφησης του από-
 40 κτησε και Αμερικάνικο διαβατήριο. Καθόλη τη διάρκεια της εκεί παραμονής του εργαζόταν και η φοίτηση στα Πανεπιστήμια ήταν νυκτερινή. Την εργασία του στις Η.Π.Α. ο αιτητής τη συνέχισε μέχρις ότου αποφάσισε να επαναπατρι-
 στεί.

40 Από το σύνολο των γεγονότων, αποδεικνύεται, κατά τη γνώμη μου, πως ο αιτητής φεύγοντας από την Κύπρο το 1978 είχε πρόθεση να μεταναστεύσει στις Η.Π.Α. και η εγκατάστασή

του εκεί για περίοδο πέραν των 10 χρόνων ήταν μόνιμη. Εκεί εισήλθε χωρίς κανένα περιορισμό και απολάμβανε τα δικαιώματα που του παρείχοντο και ταυτόχρονα εκπλήρωνε κάθε υποχρέωσή του προς το κράτος των Ηνωμένων Πολιτειών. Το γεγονός πως κατά τη διάρκεια της εκεί μόνιμης εγκατάστασής του σπούδασε, δε μεταβάλλει το χαρακτήρα της μόνιμης εγκατάστασής του και τα επιχειρήματα της Διοίκησης παραμένουν απλές εικασίες και υποθέσεις που δεν πείθουν. 5

Συνεπώς, ευρίσκω πως η απόφαση της Διοίκησης βασίστηκε σε εσφαλμένη ερμηνεία της σχετικής νομικής διάταξης κατά την εφαρμογή της στα γεγονότα της υπό κρίση υπόθεσης. 10

Για τους πιο πάνω λόγους, η προσφυγή επιτυγχάνει και η επίδικη απόφαση ακυρώνεται. 15

Δεν επιδικάζονται έξοδα.

Η επίδικη απόφαση ακυρώνεται χωρίς διαταγή για έξοδα. 20